

319 с.

4. Корнилов К.Н. Психология: учебник / К. Н. Корнилов. – М.: Учпедгиз, 1946. – 172 с.

5. Крутецкий В. А. Основы педагогической психологии / В. А. Крутецкий. – М.: Просвещение, 1972. – 255 с.

6. Левинов А. М. О содержании понятий «навык» и «умение» / А. М. Левинов // Советская педагогика. – 1980. – №3. – С. 68–72.

REFERENCES

1. Vyatkin, L. G. (1979). *Didaktika: uchebn. pos.* [Didactics: textbook]. Saratov.

2. Ghulaj, O. I. (2009). *Kompetentnisnyj pidkhid jak osnova novoji paradyghmy osvity.* [Competency approach as the basis of a new education paradigm]. Kyiv.

3. Skatkin, M. N. (1982). *Didaktika sredney shkoly. Nekotorye problemy sovremennoy didaktiki.* [Didactic high school. Some problems of modern didactics]. Moscow.

4. Kornilov, K. N. (1946). *Psikhologiya.* [Psychology: textbook]. Moscow.

5. Krutetskiy, V. A. (1972). *Osnovy pedagogicheskoy psikhologii.* [Fundamentals of educational psychology]. Moscow.

6. Levinov, A. M. (1980). *O sodержanii ponyatiy «navyuk» i «umenie».* [On the content of the concepts «skill» and «skill»]. Moscow.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРІВ

ГРИШКО Ольга Іванівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри дошкільної освіти Полтавського національного педагогічного університету.

Наукові інтереси: дошкільна педагогіка і методики дошкільного навчання.

КЛЕВАКА Леся Петрівна – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри соціальної роботи, Полтавський інститут економіки і права.

Наукові інтереси: історія освіти в Полтавській губернії.

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

GRISHKO Olga Ivanivna – Ph.D. in Pedagogy, Associate Professor, Department of Preschool Education, Poltava National Pedagogical University.

Circle of scientific interests: preschool pedagogy and methods of preschool education.

KLEVAKA Lesya Petrivna – Ph.D. in Pedagogy, Associate Professor, Department of Social Work, Poltava Institute of Economics and Law.

Circle of scientific interests: history of education in the Poltava province.

Рецензент – д. п. н. професор Стратан-Армишкова Т. Б. Стаття надійшла до редакції 17. 09. 2018 р.

УДК [141+001.1]: 378.14: 331.103.2

ЗАВИДІВСЬКА Ольга Ігорівна –

кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки та менеджменту Львівського державного університету фізичної культури, докторант НУ «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка

ORCID: 0000-0002-1809-9972

e-mail: zoiggg@gmail.com

ФІЛОСОФІЯ НАУКИ – ТЕОРЕТИЧНА ОСНОВА ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ

Постановка та обґрунтування актуальності проблеми. Наше суспільство, особливо, після Помаранчевої революції стало добре політично обізнаним. Потреба виживати змушує людей до фінансової грамотності. А от на потребу бути здоровим часу майже ніколи немає. Низький рівень життя в нашій країні, що перебуває в стані війни, змушує шукати механізми впливу на свідомість людей через здоров'яорієнтоване управління. Особливе значення в пізнанні здоров'яорієнтованих явищ і процесів набуває освіта [15].

Підготовка фахівців сфери менеджменту, котрі будуть спроможними своїми управлінським рішеннями впливати на рівень здоров'я людей стає нагальною потребою сьогодення. Соціальна потреба у таких фахівцях зумовлює необхідність вивчення

професійної педагогіки зовсім в іншому ракурсі. Йдеться про діалектичну взаємодію наук, що є взаємообумовленими, взаємопов'язаними і, водночас, суперечливими. При використанні менеджерами теоретичного рівня світогляду (для пізнання суспільної реальності), управлінська діяльність реалізується через усвідомлення соціальної складової.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання формування історії науки на межі наукової і соціальної проблематики і міждисциплінарності висвітлено в працях Е. Барта, Д. Бернала, Г. Бокля, О. Койре, О. Конта, Дж. Сартона, В. Уевела та інших. Філософські, теоретичні та прикладні засади менеджменту вивчали А. Герасимчук, З. Тимошенко, С. Шейко, О. Кузьмін,

О. Мельник та ін.

Розв'язанню проблем модернізації сучасної системи професійної освіти присвячені наукові розробки І. Зязюна, Н. Ничкало, Л. Сущенко, О. Падалки, О. Пехоти, А. Нісімчука та ін. Засоби вдосконалення навчальної діяльності і психолого-педагогічних впливів розкрито в публікаціях В. Моляко, В. Давидова, Д. Мазохи, В. Безпалько; питанням здоров'язбережувального навчання присвячені праці О. Дубогай, Д. Давиденка, Є. Приступи, М. Носка, Т. Круцевич, Н. Завидівської та ін.

Попри те, що напрацьовано багатий науковий матеріал з проблем вдосконалення системи професійної освіти, залишаються актуальними дослідження філософських, теоретичних засад і педагогічних новацій. Йдеться про формування управлінських здоров'яорієнтованих навичок студентів-управлінців на засадах філософської науки.

Мета статті – обґрунтувати особливості філософської науки як теоретичної основи вдосконалення системи професійної освіти майбутніх менеджерів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Для гармонійного розвитку українського суспільства, людського розвитку, гадаємо, настав час політиці віддати вторинне місце, а на перше – поставити здоров'я і освіти. Адже при такій постановці питання кожен громадянин користуватиметься критерієм раціональності, згідно з яким він зрозуміє переваги і вигоди від здоров'язбереження.

Сфера менеджменту почала розвиватися не так давно. Зважаючи на це, стає зрозумілим, що найвагоміші результати наукових досліджень у цій галузі ще попереду [4]. Варто зазначити, що будь-яка наука підсумовує попередні історичні етапи розвитку цієї науки. Це вказує на кумулятивний ефект: виключно на основі переусвідомлення, уточнення, узагальнення науковці підсумовують попередні досягнення, додаючи щось своє, нове, раніше невідоме. Такий результат стає невід'ємною частиною загального фонду науки, не заперечуючи нові пізнання, а тим самим, і розвиток. Послідовність і поступовість науки має незворотній характер і сприяє наступності її розвитку.

Характерною ознакою сьогодення є високі темпи розвитку соціально-економічних, науково-технічних процесів. Це вимагає від суспільства постійної роботи в галузі науки та освіти, щоб підтримувати рівень загальної культури на належному рівні. Сучасний майбутній фахівець з менеджменту має усвідомити необхідність постійного поповнення й оновлення не лише економічних професійних знань, а й знань з економіки

здоров'я, інакше такий управлінець «морально старіє» [3, с. 32]. Щоб запобігти цьому, студенти-управлінці повинні розвивати в собі нові навички, розширювати свій кругозір, а насамперед, вміти мислити для покращення соціальних стандартів працюючого населення держави.

Філософія розглядає розвиток будь-якої науки через три парадигми (моделі): класичну, некласичну і постнекласичну [11]. Якщо застосувати ці моделі до науки про управління здоров'ям людини в контексті розвитку економічної думки, то першій відповідає етап політичної економії, в якому як основа розглядається класична школа, другий – етап економікс, в якому основною є неокласична школа, а третя модель, постнекласична ще формується, тобто її можна розглядати з точки зору сучасності.

Предмет філософської науки сформувався не одразу, він став результатом довгого історичного розвитку. Витоки формування філософської думки сягають своїми коренями в далеке минуле, однак до сьогодні впливають на розвиток педагогіки здоров'я. Ще первісні люди володіли основами знань, мали певні уявлення про відносини, які склалися між членами первісної общини з приводу виробництва, розподілу, обміну і використання життєвих благ. Ці уявлення опосередковано стосувалися і людських цінностей, зокрема здоров'я. Однак, ще не виділились в самостійну сферу, науку про здоров'я людини, та існували в рамках нероздільної, суспільної свідомості, основною стороною якої була релігія.

Класична модель розвитку науки. Першою школою, що намагалася побудувати теорію суспільної системи, яка ґрунтується винятково на економіці, стали меркантилісти (основним джерелом багатства вважали сферу обігу, торгівлю, а саме багатство ототожнювали з накопиченням металевих грошей) [1]. Однак, погляди меркантилістів, представників класичної економічної школи виходили з того, що в економіці діє деякий «природний порядок», стихійно встановлюваний із невідворотністю законів природи незалежно від волі і бажання економічних суб'єктів. Природний порядок щонайкраще забезпечує досягнення суспільного й особистого добробуту.

Один із представників класичної школи А. Сміт («Дослідження про природу і причину багатства народів», 1176 р.) підкреслює, що людина «невидимою рукою» направляється до мети, що зовсім не входила в її наміри. Дбаючи про свої власні інтереси, вона часто більш діючим способом служить інтересам суспільства, ніж тоді, коли свідомо прагне це зробити. Такий механізм виглядає майже

ідеальним, тому що дозволяє збалансувати і гармонізувати саму суть людського розвитку. Тим самим класична економічна школа поставила одну з економічних фундаментальних проблем – проблему рівноваги системи, а Ф. Кене запропонував модель такої рівноваги [2]. А. Сміт надавав великого значення праці як основному фактору підвищення виробничих потужностей. Однак, в той період ні один і з філософів не розглядав людину як основну рушійну силу людського розвитку. Йшлося виключно про вартісні речі, прибутки та можливості їхнього розподілу, що визнали основним науковим доробком Д. Рікардо [10]. Зрозумілою є критика на адресу класичної школи, адже проблеми людини там практично не визнавалися.

Некласична модель розвитку науки. Неокласицизм досліджує та розвиває ідеї класичної науки з урахуванням сучасних умов. Заперечує необхідність втручання держави в процеси розвитку. Неокласичний напрям охоплює багато різних концепцій: монетаризм; кейнсіанство; інституціоналізм, або інституціонально-соціологічний напрям; неокласичний синтез (узагальнююча концепція) [1].

І, нарешті, залишається не охарактеризованою третя модель розвитку науки – *постнекласична*. Оскільки, ця модель ще не сформувалась в педагогічній науці, то ми можемо лише припустити, якою може бути її сутність. Лауреат Нобелівської премії Мілтон Фрідман про економіку казав «Наука, що чарує. І найбільш привабливою її робить те, що її фундаментальні принципи такі прості, що можуть бути записані лише на одному аркуші паперу і так, що кожен може зрозуміти їх. Але проте мало-хто їх розуміє» [9].

У педагогічній науці все значно складніше, наслідки неправильного виховання, недосконалої освіти відображаються на будь-яких суспільних процесах, у тому числі, і економічних. Упродовж розвитку педагогічної науки формуються нові наукові школи та напрями досліджень, набувають логічної довершеності концепції, уточнюються або відкидаються як такі, що не витримали випробування практикою, теоретичні постулати. Особливих якісних змін набувають теоретичні дослідження освітніх процесів на етапі трансформаційних перетворень суспільства, оскільки виникає потреба в осмисленні нових методичних реалій.

Для дослідження проблемних питань та для встановлення певних закономірностей розвитку та інших проблем педагогічна наука має в своєму розпорядженні набір певних методів. Безперечно вся методологія педагогіки здоров'я сформувалась в процесі розвитку науки загалом, що розвивалась

завдяки людському мисленню, але не будь-якому мисленню, а саме здоров'яорієнтованому мисленню. Зараз, коли методи педагогічної науки вже сформовані, вони знову ж таки впливають на формування здоров'яорієнтованого мислення. Бо так чи інакше, застосовуючи їх для знаходження істини і способів покращення здоров'я, людина змушена на всі 100% «включати» свій мозок, а значить мислити і обирати для себе способи підтримки і збереження здоров'я. Тобто ми можемо побачити, що розвиток здоров'яорієнтованого мислення такий же безкінечний як і людський розвиток [14]. Адже люди знову і знову придумуватимуть нові теорії, спрямовані на покращення здоров'я, висуватимуть нові гіпотези, тобто вони будуть мислити і розвивати своє мислення доти, доки людство не зникне з Землі.

Отже, філософська наука є теоретичною основою для впровадження спеціальних педагогічних новацій у систему фахового навчання студентів-управлінців. Йдеться про застосування як загальнонаукових, так і специфічних для даної системи професійного навчання методів пізнання педагогічних явищ і процесів.

Діалектика як метод – загальний для всіх наук метод пізнання, у тому числі і для науки про управління людиною, і для педагогіки здоров'я. Цей метод базується на використанні законів і принципів філософії, обґрунтованих видатним німецьким філософом Г. Гегелем.

Йдеться про пізнання соціальних явищ і процесів у їхньому взаємозв'язку та взаємозалежності, у безперервному розвитку, у розумінні того, що накопичення кількісних змін зумовлює зміни якісного стану, що джерелом людського розвитку є єдність і боротьба протилежностей.

Наукова абстракція як метод полягає в поглибленому пізнанні реальних педагогічних процесів шляхом виокремлення основних, найсуттєвіших сталих сторін змісту професійного навчання студентів-управлінців. Результатами застосування методу наукової абстракції є формування фундаментальних здоров'яорієнтованих понять і категорій, виявлення і формування нових знань про механізми збереження здоров'я людей.

Аналіз і синтез як метод дослідження застосовується в єдності двох його складових: аналізу і синтезу. При аналізі система професійної освіти майбутніх менеджерів розкладається на складові частини, кожна з яких визначається окремо; при синтезі відбувається об'єднання різних елементів змісту фахової підготовки студентів-управлінців в єдине ціле з урахуванням взаємозв'язків між ними.

Індукція і дедукція. Індукція – це метод

пізнання від окремого до загального, від знання нижчого ступеня до знання вищого ступеня. Дедукція – метод пізнання від загального до одиничного. Метод індукції і дедукції забезпечує діалектичний зв'язок одиничного, особливого і всезагального у система професійної підготовки майбутніх менеджерів.

Історичний і логічний методи використовуються педагогічною наукою для дослідження освітніх процесів у єдності. Історичний метод вивчає ці процеси у тій історичній послідовності, в якій вони виникали, розвивалися і змінювалися один за одним у житті. Логічний метод досліджує педагогічні технології і методики здоров'язберезувального навчання в їхній логічній послідовності, прямуючи від простого до складного, звільняючись при цьому від історичних випадковостей, зигзагів і подробиць, не властивих цьому процесові.

Педагогічне моделювання і прогнозування – це формалізований опис і кількісний вираз педагогічних процесів і явищ та представлення їх розвитку і ефективності (за допомогою математики і економетрики). Структура абстрактно відтворює реальну картину педагогічного процесу. Педагогічне моделювання дозволяє наочно і глибоко дослідити основні риси, закономірності і доцільність застосування різноманітних технологій і методик у системі професійної освіти студентів-управлінців. Найбільш логічним і необхідним, на нашу думку, у педагогічній науці є використання матеріальних, інформаційних, прогностичні моделей.

Для теорії пізнання класичним вважають визначення моделі, запропоноване В. А. Штоффом. Згідно з його тлумаченням цієї дефініції, модель розглядається як знаряддя або форма пізнання. Сутність поняття «модель» зводиться до того, що це подумки уявна, або реалізована система, що відтворює об'єкт дослідження. Моделювання дозволяє змінювати об'єкт дослідження, розглядати його з різних, невідомих ще позицій і, тим самим, отримувати нову інформацію, наукову думку про цей об'єкт [12]. У системі професійної освіти студентів-управлінців, наприклад, здійснюється моделювання навчальних планів і програм. Це, звичайно просте моделювання, а більш складним, на нашу думку, є моделювання поведінки студентів-управлінців через запровадження нових методик і технологій здоров'яорієнтованого навчання.

Штофф поділяв всі моделі на матеріальні та ідеальні [12]. Матеріальні моделі ще називають математичними (аналогові, структурні, цифрові, кібернетичні). Враховуючи складність освітнього процесу,

найбільш прийнятними є кібернетичні моделі. Кібернетичне моделювання дозволяє враховувати внутрішні зв'язки і зовнішні чинники, що дозволить краще спроектувати макет дієвої системи фахової підготовки майбутнього висококваліфікованого менеджера. Між «матеріальними» математичними і «ідеальними» моделями для практичних цілей педагогічного дослідження існує досить умовне розмежування. Академік Глушков [5] запропонував термін «інформаційне моделювання» та виділив «фізичні» та «інформаційні» моделі систем. Фізична модель, у розумінні автора і є матеріальною, а інформаційну модель він трактує як дослідження «закономірностей поведінки об'єкта, що моделюється» [5].

Основою дослідження освітніх процесів, на нашу думку, є навчальні та науково-дослідницькі педагогічні моделі. Як зазначив В. В. Давидов «...навчальні моделі становлять необхідну ланку процесу засвоєння теоретичних знань та узагальнених способів дії» [7]. Важливим є моделювання у психології, адже це дозволяє впливати на поведінку студентів і прогнозувати їхнє мислення [12]. В професійній педагогіці найчастіше використовують науково-дослідні моделі (констатуючі, дослідні, імітаційні). Констатуючі, або концептуальні моделі віддзеркалюють і дають можливість усвідомити стан проблеми. Дослідні – дають можливість проводити як реальні, так і уявні експерименти. Імітаційні моделі дозволяють досліджувати вплив зовнішніх чинників на поведінку учасників експерименту.

Розрізняють також ієрархічні, табличні, мережеві (табличні) моделі. В основі такої класифікації лежить їхня структура. Слід зазначити, що через розмаїття об'єктів досліджень існує широкий спектр моделей. У професійній педагогіці це моделі засобів навчання (планів, програм, підручників, засобів наочності, технічних засобів навчання, лабораторного устаткування тощо); моделі навчальних завдань; моделі-кваліфікаційні характеристики; моделі компетенцій фахівця.

Через необхідність досліджень, фіксованих у часі, розрізняють статичні і динамічні (дискретні або безперервні) моделі. Моделі також можуть бути історичними, актуальними, перспективними, прогностичними (передбачувальними), історично-порівняльними. За ступенем взаємозв'язків розрізняють принципіві, структурні, функціональні і параметричні моделі [13]. Досить часто у педагогічній науці використовують топологічні моделі, оскільки це дозволяє встановити взаємозв'язки між об'єктами навчального процесу без урахування їхньої геометричної структури.

Функціональні моделі представлено у вигляді блок-схем, що відображають порядок дій, спрямованих на досягнення результату [8]. Кількісні зв'язки між параметрами системи дозволяють встановити параметричні (математичні) моделі.

Педагогічний експеримент – відтворення педагогічних процесів і явищ з метою їх вивчення та подальшого практичного впровадження. Педагогічний експеримент дає змогу на практиці перевірити обґрунтованість наукових гіпотез і рекомендацій, попередити помилки і провали при дослідженні системи фахової підготовки майбутніх менеджерів [6].

Методи психофізіологічних досліджень людської природи і трудових процесів передбачають використання фундаментальних змістовних знань наук, що сприятимуть формуванню у студентів-управлінців здоров'яорієнтованого мислення. Йдеться про вивчення процесів людського розвитку, впливів на організм працюючих людей трудових процесів, спеціальних оздоровчих методик для підтримки і збереження здоров'я.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Теоретичною основою вдосконалення системи професійної підготовки студентів-управлінців є філософія науки, що вказує на необхідність аналізу взаємозв'язків професійної педагогіки і педагогіки здоров'я. Головними об'єднуючими функціями, на нашу думку, є наступні: науково-пізнавальна – реалізується через дослідження сутності педагогічних явищ, процесів, взаємозв'язків педагогіки здоров'я і професійної педагогіки. Такі взаємозв'язки примножать інтелектуальний здоров'яорієнтований потенціал майбутніх менеджерів; методологічна – філософія виступає теоретико-методологічною базою для цілої системи педагогічних наук, оскільки розкриває основоположні базові поняття, освітні закони, категорії, принципи навчання, що реалізуються у системі професійної освіти студентів-управлінців; практична – зводиться до наукового обґрунтування необхідності формування готовності майбутніх менеджерів до створення здоров'яорієнтованого середовища організації. Йдеться про застосування принципів і методів організації раціональних для здоров'я людини умов праці. Між теорією професійної освіти і практикою педагогіки здоров'я існує тісний взаємозв'язок. Будь-яка теорія без зворотного зв'язку з практикою втрачає цінність і сенс. Практика визначає остаточну оцінку будь-якої теорії. Практика веде до знання, знання – до передбачення, передбачення – до раціональних дій, дія – до вдосконалення практики. Такий цикл зв'язків постійно повторюється, щоразу піднімаючись на вищий щабель; прогностична

– виявляється у розробці наукових основ передбачення перспектив розвитку педагогічної науки в майбутньому. По суті, ця функція зводиться до розробки прогнозів і довгострокових програм розвитку професійної освіти майбутніх менеджерів з урахуванням майбутніх викликів і потреб на ринку праці; світоглядно-виховна – полягає у формуванні культури здоров'я громадян, логіки сучасного здоров'яорієнтованого світогляду майбутніх менеджерів.

Система професійної освіти майбутніх менеджерів передбачає формування у молоді цілісного уявлення про людський розвиток. Професійна підготовка студентів-управлінців має стати соціально-прикладною через фундаменталізацію змісту професійної освіти.

Подальшого вивчення вимагають механізми формування у майбутніх менеджерів здоров'яорієнтованої управлінської компетентності вищого рівня.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Базилевич В. Д. Економічна теорія: Політекономія: Підручник / За ред. В. Д. Базилевича. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Знання – Прес, 2004. – С. 13–45.
2. Воробйов Є. М. Економічна теорія: посібник для вищої школи / Під заг. ред. Воробйова Є.М. – Х-К.: 2001. – С. 10–34.
3. Гаврилишин Б. Дороговкази в майбутнє. – К.: Основа, 1993. – С. 194–229.
4. Герасимчук А. А. Філософські основи менеджменту і бізнесу: навч. посіб. / А. А. Герасимчук, З. І. Тимошенко, С. В. Шейко; Європ. ун-т. – К., 2006. – 111 с.
5. Глушков В. М. Кибернетика. Вопросы теории и практики / В. М. Глушков. – М.: Наука, 1986. – 488 с.
6. Грішнова О. А. Економіка праці та соціально-трудова відносини: [підруч.] / О. А. Грішнова. – [3-є вид., виправл. і доповн.]. – К.: Знання, 2007. – 559 с.
7. Давыдов В. В. Теория развивающего обучения / В. В. Давыдов. – М.: ИНТОР, 1996. – 544 с.
8. Заболоцкий В. П. Математические модели в управлении / Заболоцкий В. П., Оводенко А. А., Степанов А. Г. – СПб.: СПб ГУАП, 2001. – 196 с.
9. Мехедова Т. М. Людський капітал: концепція, напрямки розвитку / Т. М. Мехедова // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.experts.in.ua/baza/analytic/index.php?ELEMENT_ID=11380.
10. Нуреев Р. М. Курс микроэкономики: Учебник для вузов. – М.: Норма-Инфа, 1996. – С. 1–16.
11. Скринник М. А. Предмет і проблематика філософії: навч. посібник / за заг. ред.

М. А. Скринника, З. Е. Скринник. – Львів: ЛБІ НБУ, 2001. – 485 с.

12. Штофф В. А. Моделирование и философия / В. А. Штофф. – Ленинград: Наука, 1966. – 302 с.

13. Хорошев А. Н. Введение в управление проектированием механических систем: Учебное пособие/ А. Н. Хорошев. – Белгород, 1999. – 372 с.

14. Zavydivska O. The paradigm of health maintenance at Higher Education Institutions as an Important Component of Human Development in Terms of Modernity / Olga I. Zavydivska, Nataliia N. Zavydivska, Olena V. Khanikiants, Olga V. Rymar // Journal of Physical Education and Sport (JPES), Vol. 17 Supplement Issue 1, Art 9, 2017. – P. 60–65.

15. Zavydivska O. Features of professional training of hr-managers: the ability to create a health-oriented environment in the organization / Olga I. Zavydivska, Nataliia N. Zavydivska, Volodymyr Y. Kovalchuk, Olena V. Khanikiants // Journal of Physical Education and Sport (JPES). – 2018. – 18 Supplement issue (2), Art 160. – P. 1072–1078.

REFERENCES

1. Bazylevych, V. D. (2004). *Ekonomichna teoriya: Politekonomiya*. [Economic Theory: Political Economy]. Kyiv.

2. Vorobjov, Ye. M. (2001). *Ekonomichna teoriya*. [Economic Theory]. Kharkiv.

3. Gavrylyshyn, B. (1993). *Dorogovkazy v majbutnye*. [Roadmarks to the future]. Kyiv.

4. Gerasymchuk, A. A., Tymoshenko, Z. I., Shejko, S. V. (2006). *Filosofski osnovy menedzhmentu i biznesu*. [Philosophical foundations of management and business]. Kyiv.

5. Glushkov, V. M. (1986). *Kibernetika. Voprosy teorii i praktiki*. [Cybernetics. Theory and practice questions]. Moscow.

6. Grishnova, O. A. (2007). *Ekonomika praci ta socialno-trudovi vidnosyny* [Labor economics and socio-labor relations]. Kyiv.

7. Davydov, V. V. (1996). *Teoriya razvivayushchego obucheniya*. [Theory of developmental education]. Moscow.

8. Zabolozckij, V. P., Ovodenko, A. A., Stepanov, A. G. (2001). *Matematicheskiye modeli v upravleniye*. [Mathematical models in management]. SPb.

9. Mehedova, T. M. (2007). *Lyudskij kapital: koncepciya, napryamku rozvytku*, [Human capital: concepts, direct development]. Web-resource available at:

http://www.experts.in.ua/baza/analitic/index.php?ELEMENT_ID=11380.

10. Nureev, R. M. (1996). *Kurs mikroekonomiki*. [Microeconomics course]. Moscow.

11. Skrynnyk, M. A., Skrynnyk, Z. E., (2001). *Predmet i problematyka filosofiyi*. [Subject and problems of philosophy]. Lviv.

12. Shtoff, V. A. (1966). *Modelirovaniye i filosofiya*. [Modeling and philosophy]. Leningrad.

13. Horoshev. A. N. (1999). *Vvedeniye v upravleniye proektirovaniyem mehanicheskikh system*, [Introduction to the management of mechanical systems design]. Byelgorod.

14. Zavydivska, O., Zavydivska, N., Khanikiants, O., Rymar, O. (2017). The paradigm of health maintenance at Higher Education Institutions as an Important Component of Human Development in Terms of Modernity.

15. Zavydivska, O. Zavydivska, N., Kovalchuk, V., Khanikiants, O. (2018). Features of professional training of hr-managers: the ability to create a health-oriented environment in the organization.

ВІДОМОСТІ ПРО АВТОРА

ЗАВИДІВСЬКА Ольга Ігорівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри економіки та менеджменту Львівського державного університету фізичної культури; докторант кафедри педагогіки, психології та методики фізичного виховання Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка.

Наукові інтереси: формування здоров'єорієнтованого середовища організації; проблематика професійної підготовки майбутніх управлінців.

INFORMATION ABOUT AUTHOR

ZAVYDIVSKA Olga Igorivna – PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of Economic and Management Department of Lviv State University of Physical Culture; Doctoral student of Department of Pedagogy, Psychology and Methodic of Physical Training of the National University «Chernihiv Collegium» named after T. G. Shevchenko.

Circle of scientific interests: formation of a health-oriented environment of organizations; problems of professional training of future HR-managers.

*Рецензент – д. п. н. професор Анісімов М. В.
Стаття надійшла до редакції 17. 09. 2018 р.*